

KIRMIZI BALIK SERİSİ

SEKSEN GÜNDE DEVİR-İ ÂLEM

Jules Verne

ÖYKÜ
yayincılık

www.oykuyayincilik.com

SEKSEN GÜNDE DEVİR-İ ÂLEM

Saville Row'da, yedi numaralı evde Phileas Fogg isminde bir centilmen yaşırdı. Oldukça düzenli bir hayatı olan bu İngiliz centilmeninin ne iş yaptığını hiç kimse bilmezdi. Ama bankada her zaman çok parası bulunurdu. Çok şık giyinen, titiz ve yakışıklı Bay Fogg; hiç kimsenin evine gitmez, hiç kimseyi de konuk etmezdi.

Evine sadece uyumak ve tıraş olmak için gider, tüm zamanını Reform Kulübü'nde geçirirdi.

Çevresinden hatırı sayılır derecede saygı görürdü. Çok fazla konuşmazdı, bu da onu esrarlı biri gibi gösteriyordu. Gerçekten de esrarlı birisiydi. Dünyayı gezmiş gibi her ülkeyi, her şehri, en ücra köşeleri bile biliyordu. Belki de gezmişti dünyayı.

Mesela; bir toplantıda ya da kulüpte, kaybolmuş yolcular hakkında konuşulduğunda Bay Fogg, hemen konuşmalarda yanlışlık varsa düzeltiyor, doğrusunu söylüyordu. Zaten olaylar da Bay Fogg'un anlattığı şekilde bitiyordu.

Aslında onu uzun yıllardır tanıyanlar, Londra'dan hiç ayrılmadığını, onun ev ve kulüp arasındaki yol hariç bir yere gitmediğini söylerlerdi.

Fazlaca gazete okurdu. Kulübe gittiğinde ise tam da kişiliğine çok uygun olan vist oyununu oynardı. Vist: Konuşulmadan oynanan bir kağıt oyunuydu.

Bay Fogg evinde yalnız yaşıyordu. Yardımcısı hariç akrabası veya samimi olduğu herhangi bir dostu yoktu. Yalnızca bir tane uşağı vardı. O da evin tüm işlerine yetiyordu.

Bay Fogg, hep aynı saatte evinden çıkar, kulübe gidip aynı masaya oturur, aynı saatte yemeğini yer ve yavaş adımlarla gazetesini okumak için okuma salonuna geçerdi. Cam kenarındaki yeşil koltuğa otururdu.

Gazetede ki bütün haberleri tüm detaylarına kadar okurdu. Gazetesinin her sayfasını okuyup bitirdikten sonra yavaşça yerinden kalkıp vist oynamak için oyun salonuna geçerdi. Oyunu bitince akşam yemeğini yemek için tekrar yemek salonuna geçip yine aynı masaya otururdu.

Her günü aynı şekilde yaşadığı için evindeki uşağının pek de zorlu bir işi olmuyordu. Bay Fogg, dakik ve disiplinli biri olduğu için uşağının da yaptığı her işi zamanında ve düzen içinde yapmasını istiyordu. Hatta o kadar titizlikle yapmasını istiyordu ki birkere sinde, uşağı James Forsten tıraş suyunu seksen altı derece sıcaklıkta ayarlayacağına, seksen sekiz derece sıcaklıkta ayarlayıp getirmişti. Bu büyük bir kabahatti ve 2 Ekim günü uşağı Forsten'ı işten kovdu.

Şimdi ise saat 11.00'de yeni uşağı iş görüşmesi için gelecekti. Bay Fogg koltuğuna oturmuş, ayaklarını birbirine yaklaştırmış, dimdik bir vaziyette, gözlerini duvardaki saate dikmiş, yeni gelecek olan uşağını bekliyordu.

Saat tam 11.00 olmuştu ve Bay fogg'un her zamanki gibi bu saatte çıkıp kulübe gitmesi gerekiyordu.

Tam da bu sırada Bay Fogg, sokak kapısının aldığını duydu. Ardından da bulunduğu salonun kapısı çaldı. Kapıyı alan işine son verdiği eski uşacı James Forsten'di. Bay Fogg'a bakarak:

— Yeni uşak geldi efendim, dedi.

Hemen ardından otuz, otuz beş yaşlarında bir genç içeri girip selam verdi.

Bay Fogg:

— Adın John, fakat sen bir Fransız'sın, dedi.

Yeni uşak:

— Hayır, adım John değil, Jean'dır. Fakat dostlarım bana, Paspартu Jean derler. Bana verilen her görevin üstesinden gelir, tuttuğumu koparırım. At terbiyeciliğı, itfaiyecilik, şarkıcılık, cambazlık, jimnastik hocalığına kadar her işi yaptım. Arkadaşlarım dü-rüst ve alışkan bir insan olduğumu söylerler. Gerçi şu an sözlerle bir şey kanıtlayamam. Ancak beni işe alırsanız çalışmalarımdan nasıl biri olduğumu kendiniz görürsünüz.

Paspартu'nun kendine olan güveni Bay Fogg'un hoşuna gitmişti. Ona beğeniyle bakarak:

— Bence Paspartu güzel bir isim. Dostlarım seni bana fazlasıyla övdüler. Görevinin ne olduğunu biliyor musun?

Paspartu:

— Evet, biliyorum efendim.

Bay Fogg:

— Fakat şunu da bilmelisin, ben dakik biriyim ve sen bu görüşmeye tam dört dakika geç geldin. Saatin şu an kaç?

Paspartu, cebinden göz alıcı, köstekli gümüş bir saat çıkararak:

— Saat 11.21 efendim, dedi. Ben tam da sizinle anlaştığımız gibi, saat 11.00'de buradaydım.

Bay Fogg:

— Fakat saatin tam dört dakika geri, bu yüzden görüşmeye de tam dört dakika geç kaldınız.

Uşak, saatini ayarlarken Bay Fogg:

— O zaman, 11.25'ten itibaren benim hizmetimdesiniz.

Daha sonra Bay Fogg şapkasını alıp selam vererek kulübe gitmek için dışarı çıktı. Sokak kapısı açıldı ve kapandı. Ardından sokak kapısı bir kere daha açılıp kapandı. Bu sefer çıkan Bay Fogg'un eski uşağıydı.

Paspartu, evde yalnız kalınca yeni efendisi hakkında düşünme olanağı da buldu. Bay Fogg biraz şişmanca, asil yüzlü biriydi. Şişmanlığı ona yakışıyordu. Kırk yaşlarında hassas bir centilmene benziyordu.

Peki ya Paspartu? O da iyi bir insandı. Hiçbir işten kaçınmayan, başarılı, azimli ve yardımsever biriydi.

Dağınık gibi görünen koyu kumral saçları vardı. Gençlik yıllarında geçirdiği fırtınalı, çılgın bir yaşamdan sonra artık sakın bir hayat sürmek istiyordu.

Bu yüzden İngilizlerin sakın insanlar olduğunu duyunca, burada uşak olmayı kabul etti.

Acaba Paspartu, efendisine uygun her işi eksiksiz ve dakikası dakikasına yapan biri olabilecek miydi?

Bay Fogg, saat 12.05'te kulübe girdi. Her zaman yaptığı gibi önce öğle yemeğini yedi, ardından günlük gazetesini okudu. Son olarak da her zamanki saatinde oyun salonuna geçti.

Mühendis Andre Stuart, Banker John Sullivan, İngiliz Bankasının müdür yardımcısı Gauldhier Ralph hepsi salondaydılar. İçlerinden biri:

— Bay Fogg, yine her zamanki gibi tam zamanında geldiniz, dedi.

Sonra hepsi, oturdukları yerde biraz kıpırdandı. Vist oyununu oynamak için oyun masasını hazırladılar. Oyun sessiz ve ciddiyetle devam ederken sanayici Bay Flanagan sohbeti açacak ilk soruyu sordu:

— 29 Eylül tarihinde yaşanan şu banka soygunu çok can sıkıcı, umarım soyguncu yakalanır.

Bay Stuard:

— Soyguncunun yakalanacağını pek zannetmiyorum, duyduğuma göre bayağı soğukkanlı bir hırsızmış.

Bay Ralph, cevap verdi:

— Bahsettiğiniz kişi, bir soyguncu değil ki bir centilmen.

İçlerinden biri:

— Hırsız değil de ne demek?

Ralph:

— Evet, bir soyguncu değil gayet rahat bir şekilde gelip elli beş bin sterlinlik bir deste parayı İngiltere Bankası başveznedarının önünden alıp gitmiş. Bilirsiniz, biz İngiliz bankaları; halkın şerefine büyük önem verir ve onlara güvendiğimizi göstermek adına, parmaklık ya da güvenlik görevlisi bulundurmamız.

Bay Flagan:

— Sanırım, bu olaydan büyük bir ders almışsınızdır.

— Tabii ki. Artık bir güvenlik görevlisi bulundurmaya karar verdik. Ancak soyguncunun yakalanabileceğini hiç zannetmiyorum. Çünkü soyguncu oldukça beyefendi biri, yani kolayca saklanabilir, dedi Bay Ralph.

Paranın bulunup bulunamayacağı hararetli bir şekilde tartışılıyordu.

Bay Flagan:

— Yakalanması zor olabilir tabii ki. Dünya büyük, kim bilir nereye kaçmıştır şimdi?

Bay Fogg, alçak sesle konuştu:

— Evet, dünya çok büyük bir gezegendir. Fakat gelişen ulaşım araçlarıyla dünyayı seksen günde dolaşmak mümkün.

Bay Ralph, bu iddiaya:

— Seksen günde dünyayı dolaşmak imkânsızdır Bay Fogg, diye cevap verdi.

Stuart, araya girdi:

— Evet, seksen günde dolaşabilir ama kötü hava şartlarını ve bazı talihsizlikleri de göz önünde bulundurmak lazım.

Bay Fogg:

— Hesapta olmayan talihsizliklerle birlikte dünya seksen günde dolaşılabilir, diyorum.

Bay Ralph:

— Ama iş lafta kalabilir Bay Fogg, hayal gücünüz çok geniş.

Bay Stuart, Bay Sullison, Bay Falletin ve Bay Flagan, Bay Ralph'e hak verdiler.

— Servetim üzerine iddiaya girerim Bay Fogg, seksen günde dolaşamazsınız, dedi Bay Stuart.

Bay Fogg:

— Servetinizi bir bilinmez için ortaya koymak delilik olur. Yirmi bin İngiliz Sterlini karşılığında ikinizle de iddiaya girebilirim.

Bay Falletin:

— Ben, sizin yanınızdayım. Dünyayı seksen günde dolaşabileceğinize inanıyorum.

Bay Fogg karar verdiği vakit asla geri adım atmazdı.

Cebinden kalem kâğıt çıkararak hemen bir tutanak hazırladı. Bu tutanakta:

2 Ekim Çarşamba günü saat 20.45'te dünya gezisi için Londra'dan ayrılıp 21 Aralık Cumartesi günü saat 21.45'te Reform Kulübü'ne dönmüş olacağım.

Şayet dönemezsem hesabımdaki yirmi bin İngiliz sterlini, aşağıda imzası bulunan altı İngiliz centilmenine dağıtılacaktır. Söylediğim gün ve saatte dönersen, aşağıda imzası bulunan altı İngiliz centilmeni bana yirmi bin sterlin ödeyeceklerdir.

■ BİR MACERA BAŞLIYOR

Bay Fogg saat 19.30'da büyük bir sakinlikle akşam yemeğini yedikten sonra arkadaşlarından izin alarak kulüpten ayrıldı. Bay Fogg, eve geldiğinde yeni uşak Paspартu çok şaşırdı çünkü elindeki programa göre Bay Fogg'un bu saatte gelmemesi gerekiyordu.

Bay Fogg:

— Reform Kulübü'nde arkadaşlarımla seksen günde dünyayı dolaşabileceğim konusunda iddiaya girdim. Uzun bir gezi ve tabii macera olacak. Sen de benimle gelersen sevinirim. 20.45 treni ile yola çıkacağız. Paspартu, böyle bir geziye çıkacağı için çok mutlu oldu.

Paspартu:

— Sizinle bu geziye katılmak bana çok büyük mutluluk verecek. Fakat zamanımız çok az, hemen hazırlanmalıyız.

Bay Fogg:

— Hayır Paspартu, bavul alamayız. Sadece önemli birkaç şey ve küçük bir çanta.

Paspартu, çok kısa bir sürede hazırlanıp salona geldi.

Bay Fogg, Paspартu'nun elindeki antalarдан birine yirmi bin sterlin koydu ve:

— Buna göz kulak ol, yolda bu paraları harca-yacağız.

Daha sonra çantaları aldılar, sokak kapısını sıkıca kapatıp istasyona gitmek için arabaya bindiler. Saat 08.20'de istasyona varmışlardı. Saat 08.40'ta Paris'e gitmek için kompartımana yerleştiler. 08.45'te düdüğün ötmesi ile tren hareket etti. Henüz yola çıkmışlardı ki Paspартu birden bağırdı.

— Eyvah, odamdaki hava gazı lambasını açık bıraktım!

Bay Fogg:

— Kafana takma, dönüşte hava gazı faturasını sen ödersin.

Seksen günde dünya turu, kulüp üyeleri arasında heyecanla konuşuluyordu. Bu haber kısa sürede gazetelere de ulaştı. Londra'daki tüm gazeteler, bu konuda büyük tartışmalar çıkarıyor; bunun delilik olduğunu yazıyorlardı.

Fakat Bay Fogg ve Paspартu ile birlikte dünyayı dolaşmaya kararlı biri daha vardı. Bu, Dedektif Fix'ti.

Banka yönetiminin kiraladığı Bay Fix, Londra'daki soygunu Bay Fogg'un düzenlediğini, bu dünya turuna da kaçmak için çıkmış olabileceğini düşünüyordu. Dedektif Fix, Bay Fogg'un Hindistan'dan Japonya'ya oradan da Amerika'ya geçeceğini tahmin ediyordu.

Bu yolculuk için önce Mısır'a uğraması gerektiğini düşündü. Bu hesaplar doğrultusunda Bay Fogg'u, Süveyş Limanı'na gidip beklemeliydi, öyle de yaptı. Mongolia buharlı gemisi kıyıya demir atmadan dedektif limanda hazırды. İnen tüm yolcuları tek tek inceledi. Bu sırada bir bey yanına yaklaşarak:

— İyi günler efendim. İngiliz Konsolosluğuna gitmem gerekiyor. Yerini biliyor musunuz?

Fix:

— Tabii ki, ben de oraya gidecektim. İsterseniz, sizi oraya götürebilirim.

Yolda sohbet etmeye başladılar.

Fix:

— Aksanınız, bana Fransız aksanı gibi geldi.

— Evet, ben Fransız'ım. Adım Paspартu. Bir İngiliz beyefendisinin yanında çalışıyorum.

Adı Phileas Fogg.

— Kulaklarıma inanamıyorum, seksen günde dünyayı dolaşacağına inanan cesur Bay Fogg mu?

Dedektif, soyguncu olarak şüphelendiği Bay Fogg hakkında biraz daha bilgi edinmek istiyordu. Sohbet etmeye devam etti:

— Efendin hakkında ne biliyorsun Paspartu?

— Aslında çok da tanıdığım söylenemez. Reform Kulübü'ne üye olduğunu, yalnız yaşadığını, ayrıca çok nazik, saygın biri olduğunu biliyorum.

Bay Fix, Bay Fogg'u da konsolosluğa getirebilse, belki de durum aydınlanabilirdi. Aklına bir fikir geldi.

— Bay Paspartu, konsolosluk binası karşıda, ben sizi orada beklerim. Siz Bay Fogg'u da getirin. Pasaport sahibinin de bulunması gerekebilir.

Paspartu, Bay Fix'in haklı olabileceğini düşünerek Bay Fogg'a haber vermeye gitti.

Dedektif Fix, hızlı hızlı konsolosluğa ulaştı.

Dedektif Fix, konsolosluğa Bay Fogg'un soyguncuya çok benzediğini ve soyguncu olabileceğinden şüphe duyduğunu söyledi.

Konsolos:

— Sözü­nü ettiğ­iniz ki­şi eğer soyguncu olsaydı kendini gizler ve konsolosluğ­a gelmezdi, dedi.

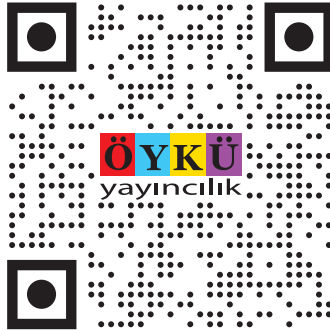
Bay Fix, konsolosa Bay Fogg’u biraz daha burada tutması için ısrar etti. Fakat konsolos, tutuklama emri olmadan onu burada tutamayacağını belirtti. Bu sırada Dedektif Fix, Londra’ya mesaj gönderdi:

İngiltere bankasından elli beş bin sterlin çalan hırsız Phileas Fogg’un peşindeyim. Bir tutuklama emri gönderiniz.

Dedektif Fix

Hikâyenin tamamı 80 sayfadır.
Öykünün devamını merak mı ettin?
Seçkin Kitapçılardan Temin edebilirsin.

İyi ki Öykülerim Var...

www.oykuyayincilik.com • www.oykuekitap.com